

Dr. Sallo

Palamós 29 de Setembre de 1923

Núm. 1

PUBLICACIÓ QUINZENAL

No es tornen originals.

Número solt 15 Cts.

Redacció i Administració
CARRER D'AUGUST, 64

Dels articles ne son responsables llurs autors.

Anuncis segons tarifa.

Presentació

En eixir a la llum pública la primera editorial de nostra periòdic, enviem una cordial salutació a tota la premsa, entitats i centres de cultura de Catalunya, desitjant es vegi en nosaltres una joventut entusiasta i renovadora, afanyosa de honorar el lloc que desitja ocupar en les files on es lluita per al desvetllament espiritual del poble, fins a conseguir avivar en éll el sentiment de l'amor a tot lo gran, lo bell i lo noble.

I ara, siguins permès manifestar que ens sentim posseïts d'una alegria tan gran, que ella traspuia per tots els poros de la nostra pell.

Es natural que així sigui, puix es precis convenir en que la cristallització d'aquesta primera part de la nostra obra, suposa, avui per avui, i sobretot en les condicions en que hem de desenrotllar-la, un màxim de voluntat, de fè, d'amor, d'entusiasme i fins d'abnegació, coses aquestes cada una de les quals significa en nostres temps d'apàtica indiferència, un veritable heroisme.

Fa temps que ens ofega el rònc ambient que es respira en nostra vila; estem cansats d'aquesta aplanadora monotonia, d'aquest terrible sempre igual de la vida quotidiana, que, mateix que el frontoll cansoner d'un

carro en ruta llarga per camins enclotats i sense perspectiva, que us adormeix les cames i entumeix el cos, així també aquesta sòpita monotonia ambient, entumeix, i de faiso alarmadora, les facultats de l'esperit, quedant en justa conseqüència, enterament atrofiat ço que l'home te de millor en sí, atrofia deguda sobre tot a la manca d'exercici d'aquestes facultats. Hem entès, doncs, que ço que convé a tots, és exercitar-nos en aquesta gimnàsia de l'esperit, i per a que aquest exercici sigui possible, és necessari preparar l'ambient de tal faiso, que les innates facultats espirituals de cada individu, puguin trobar el mitjà apropiat per el seu total desvetllament i ample desenrotllo, fins a conseguir aquell màxim de perfeccionament humà que és dable en ço que dura aquest nostre pelegrinatge per la terra.

Encaminats a aquest fi aniràn, doncs, tots els nostres esforços. Més, necessitem dir, que per a lograr el nostre objecte, no adoptarem sistemes empalagosos, i de mal digerir. sistemes que en lloc d'estimular al dalit i a l'entusiasme logren precisament tot el contrari, no; som prou experimentats per a no saber tota la veritat d'aquell adagi castellà que diu que *quien mucho abarca poco aprieta*.

Forà propi de persones en un tot desconexedores de ço que és la societat en nos-

tres dies, si en llençar-nos a la palestra ho haguessim fet a les palpentes, sense un plan prèviament traçat i degudament ordenat que ens garantis un èxit falaguer per endavant, i efectivament, sense això, sense gairebé aquesta seguretat del triomf, l'obra que ens havem empresa hauria pogut ésser qualificada de temerària. Ara no; ara, ningú que no vulga pecar de barroer, pot adelantar semblant judici. No volem pas tampoc fer franca revelació d'aquest nostre plan o sistema de lluita; car ho endevinarà pla bé desseguida tot aquell qui vulga seguir-nos pas a pas en el seu desenrotllo. El fracàs és possible (tot ho és en aquest món) més no probable. Es tot el que diem.

Som joves, i així com aquesta nostra joventut ens dona coratge per a remourer i fins renovar l'enrarit ambient que ens envolla malgrat ço feixugós i difícil de la tasca; aquesta mateixa joventut ens obliga també a rendir culte devotíssim al bell estol de flors femenines que fan de la vila nostra un dels més esplèndits vergers de la contrada.

Perquè nosaltres hem vist amb ver sentiment que ningú fins avui, ha sapigut ponderar prou ço ponderable en elles ni tampoc cuidar degudament de certes verjelles que poguent ésser amb el temps toies riquíssimes d'excelsa bellesa, nostres inexperts jardiniers deixen a la bona de Déu, veient amb la més complerta indiferència certes tendències i inclinacions perilloses, i consentint que el gram i les eures entorteliguin les joves branques, ço que per força ha de conduir-les a una prematura macilència i desflorament.

Sense pretenir una superioritat sobre altri en matèria de jardineria d'aquesta mena, sentim en lo més pregón de la nostra ànima una gran simpatia per aquestes flors d'Eva, que indubtablement això ens farà ser més zelosos que ningú per a vetllar per la seva reputació i bellesa.

En el sentit més ignocent de la paraula devem dir també que farem el *trapacerot*, mot ben inofensiu posat en nostres llavis: procurarem descobrir (i en això hi ha entre nosaltres qui és més fi que un Sherlok-Hol-

mes) tot allò que tingui aire de secret jove-nívol, sempre i quan no hagi de reportar cap mala conseqüència pels interessats.

Lloar les virtuts, execrar els defectes i vicis, aconsellar segons nostre criteri en tot allò que hi càpiga consell, heus'aquí la nostra tasca.

El DRAC ferotxe que acaba de naixer a Palamós, serà una fúria enverinada o bé un anyell tendre i blanc que es deixarà acaronar per les criatures: serà fera indòmita i terrible per tota cosa insana i perjudicial a la salut moral del poble; i serà mansoi, enjogassat i acaronador, per tot allò altra, enlaira, noble i digne.

I direm per fi, que tota la gràcia i gentilesa d'aquelles damisel·les qui fan estada en aquesta vila petitoia i bonica, curculla riçada que el *mare-nostrum* amb ses inquietes i remoroses onades blaves ha llençada de sos abims pregons i espantables, sobre aquest troç meravellós de la costa brava, tota la bellesa i galania que exhala aquest estol de joventut rica en il·lusions i esperances, passarà sucesivament per aquestes columnes.

Així, doncs, ja ho sabeu damisel·les i jovincels palamosins, i tu també home auster i grave, llegint EL DRAC, demés de ço plaent que no dubtem serà per a vosaltres sa lectura, sereu també col·laboradors a l'obra de renovació que amb tanta fé, generositat i desinterès ens havem empresa.

La Redacció.

Glosari de la Vida

El terratrèmol del Japó

Llegint uns comentaris a l'entorn de l'horrorós cataclisme que ha regirat bon tros del territori on viuen els *Fills del Sól*, models de voluntat i paciència, hi hem trobat quelcóm deliciosament infantil que ha tingut la gràcia de suggerir-nos idees ben oposades.

Diu el comentarista, que si la sotregada sísmica del Japó ha conmogut una mica l'indiferència general envers la dansa macabra

que la Mort ens balla sobre el planeta des del 1914 apilonant els cadàvers a centenars de milers, és degut a que la majoria de la gent creu que aquell país és una miniatura viventa de totes les promeses paradisiàques de les divinitats. Tal com si diguéssim un conjunt meravellós de jardins i casetes amb filigranes i el paisatge creuat per camins de pesebre on pasejen, vidents, els japonesos, visquent les poètiques llegendes que ens venen d'aquelles illes daurades.....

No, bon senyor, no serà això lo que ha tingut la virtut miraculosa de fer correr una lleugeríssima esgarripança de surt entre les multituds, que no tingueren més que una curiositat per les selvatjades de la gran guerra i per les horripilants escenes de la fam russa.

Avui per avui, la poesia, l'espiritualitat, l'ànima de les coses, s'acaba de fondre dins nosaltres. Ja ningú hi creu tant, per a que un colp més o menys que les acabi d'ensorrar, pugui fer mourer el cor de les generacions presents, i en canvi, en l'absència d'aquelles nobles manifestacions de la nostra condició humana, com l'infelix poble hebreu de la llegenda bíblica en l'absència de Moïses, hem aixecat per damunt nostre al bedell d'or i hem fet gatzara i festes al seu entorn proclamant-lo senyor i major.

I ha sigut éll, qui ens ha corromput l'ànima fins al punt de fer-nos perdre la fè i l'esperança en tots els paradisos i en totes les il·lusions. Ell ens ha ensenyat sarcàsticament, que tant entre l'esclat voluptuós de les flors al Japó, com junt a les mines de diamants al Transvaal, com al costat del més sumptuós palau, el pauperisme passeja triomfant i acusador, la seva brutícia i els seus parracs tal com si fossin un mantell reial.

Ell ens ha inculcat l'afició a sortejar els abims pavorosos de les matemàtiques i a posar com a mètode i norma de la vida la disciplina del càlcul. I ho hem après tan bé, que ja res de lo calculat i previst ens pot commoure, ànc que el resultat sigui la calamitat més monstruosa.

En canvi, hem devingut uns infants da-

vant lo inconegut, davant les forces ocultes que escapen a tot càlcul i a tota previsió, davant l'aclaparadora incertitud d'un interrogant que no coneixem.

I això ha fet, creiem, que la majoria de la gent hagi sentit per les piles de cadavers japonesos, una mena de sensació que no sentí quant les muntanyes de carn trossejada en la guerra europea.

Allavors de la guerra, la gent feia càlculs més o menys exactes tenint en compte el nombre de combatents que prenia part en una batalla i la qualitat i quantitat de les armes empleades.

Hom treia comptes i trobava que en tal combat podien molt bé morir-hi cent mil persones, per exemple. Venia el *resúm* en la premsa i..... naturalment, eren a voltes doscents mil les víctimes immolades; el doble de lo previst, però podia molt bé ésser que les informacions estiguessin equivocades o que cada bel·ligerant assignés al seu contrari una xifra exagerada. De totes maneres, hom podia ben bé assegurar que havien estés de cara al sol, en aquell combat, a cent mil persones, sens cap classe de dubte.

I així, amb mètode i paciència, calculant totes les possibilitats, s'arribava tranquil·lament al cap de quatre anys a sumar alguns mil·lions de persones desaparescudes per sempre més.

Apiadar-se d'elles? Sentir quelcòm que posés els cabells de punta? No! Si ja estava previst! Si no podia ésser d'altra manera!

I en apoi de que forçosament havia de donar aquest resultat, es feia relació de les batalles més importants, dels elements que hi prengueren part, de l'extensió del front de lluita i fins del nombre de combatents que hi podien morir, com a mínim, per cada hora de combat.

Allò no podia fallar. I no fallà; efectivament.

Però ara, en el cataclisme japonès, l'assumpte ha canviat radicalment d'aspecte. El succés, presenta uns caires molt poc agradables per la nostra condició de petites formigues davant la grandiositat i el misteri de certes forces ocultes de nostra mare Natura

a qui ja sabem li venen, a voltes, veritaders rampells de mala marastra.

I aquests rampells—disortadament per a nosaltres!—no es poden posar, com dins d'un estoix, en els motllos inalterables del càlcul i la previsió. Els savis hi van força a les palpentes. Els uns diuen això, els altres diuen allò, i tots plegats es fan un embolic i no s'entenen.

La gent mirarà de reüll l'esclafeig humà i les runes de ço que a voltes s'haurà estat llargs anys a bastir i que tot d'una s'ha enfonsat en el precís i justíssim espai d'un segon, i, recelosa, demanarà, indagarà:

—Com ha pogut ésser tot això? Quants morts hi ha? Pot tornar a repetir-se aviat?

Es demanen, ans que tot, les dades per als càlculs oportuns però aqueixes en aquests cassos solen ser sempre d'una imprecisió desconsoladora.

Ningú s'explica com pot haver succeït. Tot lo més, alguna hipòtesi aventurada. En quant a la seva repetició és també un altre misteri. Pot repetir-se molt aviat com pot no donar senyals de la seva existència fins d'aquí uns segles.

I aqueixa tant ampla incertitut, fa que sembli com si les multituds, l'egoisme general, s'interessés una mica per aquelles pobres víctimes que no han tingut sisquera en sa tomba la pau aquella de «no podia ésser d'altra manera».

Però no; encara no. No és més que un surt d'infant enfront lo completament desconegut i que l'instint li diu que tot ço que desconeix està dotat d'una potència mai concebuda.

Sí demà mateix—sempre possible dintre les probabilitats científiques—un altre fenomen sísmic o atmosfèric, fes en una hora les víctimes que han causat les malvestats dels homes des del 1914 ençà, l'humanitat esfereïda, buscària, probablement, uns nous Deus a qui pregar per la pau i la pietat.—J.

S. Plaja Villena PALAMÓS

CENTRE GENERAL DE SUSCRIPCIONS I
VENDA DE PERIÒDICS NACIONALS I EX-
TRANJERS. OBJECTES D'ESCRITORI I
MATERIAL ESCOLAR

Ideari

El planter

La nova llevor és sembrada. La sement promet ésser feconda. Quina ufana, amics!

Aqueixes exclamacions, les feien tres amics entusiastes de la virtut, fervents devots del conreu cultural del poble... Era una vetlla quieta i clara, vetlla d'un istiu que mor; deambulant pel cos principal de la vila, passeig d'habitut en aquest temps, s'esplaïaven amb propòsits falaguers, freturosos de obtenir lo tant envejat. Ja tenim periòdic. A la nostre vila podem aportar-hi un grau més de cultura, de civilitat...

—Encantat, completament encantat de la gosadia d'aquets nens-homes, deia un.—Cal haver-los sentit, deia l'altre.—Representem-los per un moment en torn nostre, feu el tercer. I en un instant quedaren voltats d'una munió de joves, que el més gran oscil·lava als disset anys. Escoltem-los.

—Jo, faré traduccions de l'anglès.

—Jo també.

—A mi em reservareu la part humorística.

—Jo, faré la crònica—i jo—i jo.

—Treballarem tots amb ardidesa i prometem de que dintre poc temps podrem dedicar-nos a treballs seriosos.

—Serem periodistes!..

La munió bella s'esfumà, deixant al romanticisme que s'exalti.

Oh, vila aimada! Ditxosa de tu que sabs donar aquests fruits. Nens que en compte de dedicar-se a jocs infantívols, a esports més o menys acceptables, volen entrar de ple a la gran batalla de la vida, volen esgrimir ja, encare que infants, les armes que han d'amotllar al home, precisament en aquests instants en que la generació humana es posa a prova; en que el llot ens rebota a la cara; temps devorador de carnassa racional; monstre afros quins udols retronen com cent llamps espaventables: en que el set pecats capitals hi estan abocats, alsant un fèmer tan alt i gran com el Mon...

Veniu, veniu amb nosaltres, infants coratjosos. Ajudeu-nos, vosaltres que encara no

haveu pecat, a escombrar mal sia nomès els carrers de la vila que ha tingut la sort de veu-rer-vos neixer per a que la lava d'aquest volcà humà no pugui enbolcallarla.

Que el Drac, nos guardi d'el Moloc de la present civilització...

Els tres amics, es despadeixen estrent-se efussivament les mans. La joia omple sos pits, i en ésser al llit, somnien que el planter s'és fet ja gros i ufanós, floreix, grana i en caurer el fruit fent zig-zags i apilontant-se, formen aqueixes lletres: VIRTUD.

QUIM.

POTI-POTI

En encarregar-nos d'aquesta secció, ho fem amb l'esperança de proporcionar a nostres llegidors i especialment a les simpàtiques palamosines de les quals som fervents admiradors, uns moments d'agradable distracció. Alegres de temperament, procurarem encomenar quelcom de la nostre alegria jónivola, a tota persona que per afinitat de temperament o per necessitat de donar una mica d'elasticitat a l'encarquerada rigideix que a vegades imposa la vida a nostre esperit, vulga simpatitzar amb aquesta secció de POTI-POTI.

L'escena passà a una tenda del carrer Major.

Fa pocs dies hi entrà un subjecte castellà dels més enrabassats i en preguntar-li el dependent el que volia, digué:

—*Demusté, trebelajuecas.*

El dependent restà una bella estona indecis i fins torbat; el pobre xicot es gratava el cap sens sapiguer el que havia de despatxar-li, doncs, que éll sapigués, cap de les mercaderies de casa seva tenia un nom semblant. Per fi, arronçant les espatlles, cridà a la duenya de l'establiment, la qual tant apurada com el seu dependent hagué de decidir-se a mostrar a l'incomprensible client, peça per peça tot el que contenia la tenda, resultant al cap de vall i després de molt

masegà que el que demanava el susdit individu, era senzillament *tres velas huecas*, o tres espelmes foradades com diem a la nostra terra.

Felicitem al simpàtic i *enamordit* Badés, per haver conquerit a la bufona i encantadora Pepeta, una incansable balladora de l'«Econòmic», la qual segons informes (que si no són certs no sabem que dils-hi) també correspon al seu amor.

Nosaltres celebrem amb gust tan espantant nova, i esperem algún jorn (si la cosa no s'espantilla, eh?) veure'ls junts a la Plaça venent... *pota i tripa!*

Es en veritat una verge adorable, tot el jovent palamosí es sent atret per la seva gentilesa. A son pas per aquests monts de Déu, deixa una dolorosa estela de cors en defici.

Ail, la llàstima gran és que el nostre cor en mig de tants altres passarà desaperbut....

Dos amics es troben pel carrer. Ambdós són catalanistes de la flamarada.

—*Hola, joven*—exclamà un d'ells.

—Ditjosos ulls!

—I que me'n dius de la vetllada d'ahir; perquè suposo que hi aniries.

—Home, *desdeluegu*....

Si, si, catalanisme pur!

L'altre tarda en el Cine, varem atrapar a l'aixerit J. C. i a la bufona L. P. en plé flirteig a distància

Aconsellem a tan xamosa parella, que si volen anar continuant aquest nou sistema de fer-se l'amor es comprin un aparell de telefonia sense fils. Anirà millor per ells i... també per nosaltres.

També desitjariem de l'amic Cassà fes el favor de tallar les aletes a alguns dels seus amics que li estan fent la guitza...

L'amic Garrell s'en fa carrec, veritat?

No sabem quina cosa admirar més en ella, si la seva esplèndida hermosura sens igual en nostra xamosa contrada (i això és

dir molt), o la seva modèstia encara més rara en aquest temps en que fins els geperuts belluguen el cap per cridar l'atenció de la gent sobre les seves *gràcies*.

Com la perla reclosa dins la petxina en les pregonies fondàries marines, així ella romàn també tancada a casa seva, com si ignorés que ço bell és com l'aire que alimenta nostres pulmons indispensable per tothom i que tothom té dret a gaudir-ne.

Aquest astre de primera magnitud que resplandeix a pesar seu amb llum enlluernadora, té ja el seu satèl·lit adorador, el qual, encara que graviti a mants kilòmetres de distància, és tanta la força d'atracció del magestuós sol, que a l'hora menys pensada es desviarà de la seva òrbita, i es fondrà en éll.

L'Antonietta P. tindrà sens dubte una infinitat d'adoradors, mes no hi ha el legant que desplassi tant fàcilment a un sargent de ferrocarrils.

El simpàtic amic J. Cervelló, sembla que ha canviat radicalment de manera de pensar. Mireu perquè:

Quan era més jovenet volia fer-se capellà, tant és així que fins es deixava la *corona*, tal era la seva vocació.

Ara, per el contrari: hom assegura que una certa *papellona* nomenada Carmen, el fa tornar ximple; i així com abans volia la *corona* per éll, ara fa el que pot per teixir-ne una d'*azahar* destinada a la *papellona* dels seus somnis.

No és mala l'idea, *Mossèn Pepet!*

Nosaltres, que hem viscut algun temps a Pekin, podem assegurar que aquell rotul que hi ha a la vitrina d'una de les cases de negoci del carrer Major que diu

UEVOS FRESCOS a S' Uno

no desdiu en res als mils i mils que vegegem quan nostre residència a la capital de Xina, els quals eren mirats per nosaltres com qui mira el més enrabassat geroglífic sense entendre jota. Solament que aquells devien ésser escrits amb totes les regles gramaticals, mentres que aquest.. ho és contra totes les del sentit comú.

Pagaria la pena de fer-ho escriure per qualsevol nen de sis anys.

Palamosina gentil, no facis us dels polvos d'arroç ni del carmí, car són aquests; ingredients que tendeixen a marcir la frescor de la teva joventut i bellesa.

No sabs tú el mal efecte que causa veure una noia amb *màscara* en dies que no siguin de Carnestoltes.

Dies passats una senyora amiga nostra feia un elogi acalorat del seu gendre, dient que era un home molt *astruit* i que sabia parlar diferents *llengados*.

Casualment ho sentí la senyoreta P., filla de l'esmentada senyora, i, naturalment, a la primera oportunitat li feu entendre que no havia de dir *llengados* sinó idiomes.

S'ho posà tant al cap la bona senyora, que l'endamà a la carniceria, digué distretament que fessin el favor de despatxar-li mitja tersa d'*idiomes!*

K-K-TUA

TRADUCCIONS

L' aventura del paleta

Del llibre «Tales of the Alhambra»
(Contes de l'Alhambra) de W. Irving

Hi havia una vegada a Granada, en temps molt llunyà, un pobre paleta qui no deixava d'oïr missa tots els diumenges i festes de precepte, i, no obstant, amb tota la seva devoció, seguia pobre i més pobre i podia amb prou feines guanyar el pa per a la seva nombrosa família. Una nit va ésser desvetllat del seu primer són per un truc a la porta. Corregué prest a obrir-la i es trobà davant seu, un capellà, alt i sec, d'aspecte cadavèric.

—Escolta, bon amic—digué l'estrany—he observat que ets un bon cristià i home de confiança; vols emprendre una tasca aquesta mateixa nit?

—De tot mon cor, reverent Pare, a con-

dició de que em pagueu com cal.

—Seràs ben pagat; però tens de comportar que et tapi d'ulls.

A n'això el paleta no s'hi oposà pas i d'aquesta faisó fou aconduït pel sacerdot a través d'estrets i tortuosos carrerons, fins a deturar-se davant del portal d'una casa. El sacerdot, llavors, treient-se una clau, donà volta al pany, que xericà, i obrí la pesada portella. Entraren, la porta fou tancada i barrada i el paleta fou guiat a través d'un corredor i d'una espaiosa estància, cap una part interior de l'edifici. Aquí li tregueren la vena d'els ulls i es trobà en un pati, dèbilment enllumenat per una senzilla llàntia. En el centre s'hi aixecava, eixuta, la pica d'una antiga font moresca, dessota de la qual el sacerdot li requeri hi construís una petita cripta, havent-hi ja preparats per aital objecte rejols i morter. El paleta es posà a treballar i treballà tota la nit, mes sense finir l'obra. Poc abans d'apuntar l'aurora el sacerdot posà a la seva mà una peça d'or, i havent-lo novament tapat d'ulls el menà de retorn a casa seva.

—Voldries tornar i completar la teva tasca? —li preguntà.

—De molt bon grat, reverent Pare, ja que soc tan ben retribuït

—Bé, doncs demà a mitja nit et vindré a cercar de nou.

Així ho féu i el nitxo va ésser acabat.

—Ara—va dir el sacerdot—m'has d'ajudar a treginar els cossos que han d'esser-hi enterrats en aquest nitxo.

Al pobre paleta els cabells se li posaren de punta en sentir aquestes paraules: seguí al capellà amb pas vacil·lant cap a una retirada cambra de la casa esperant sorprendre algun pavorós espectacle de mort; però va assossegarse en ovirar tres o quatre grosses gerres apilotades en un recó. Sens dubte eren plenes de diner, i fou amb gran treball que ell i el sacerdot les eixiren a fora i les depositaren a la seva tomba. La cripta va ésser tapada, el sòl col·locat de nou, i borrades totes les traces de l'obra. El paleta fou altra volta tapat d'ulls i aconduït per camí distint del pel quin havia passat a l'a-

nada. Després de vagar a través d'un enredat laberinte de corriols i carrerons, es deturaren. Llavors el sacerdot li posà dugues peces d'or a la mà: «Espera't aquí, li digué, fins que sentis el toc d'oració a les campanes de la Catedral. Si t'atreveixes a destapar-te d'ulls abans, et trobaràs amb el diable...!» Així dient s'allunyà. El paleta esperà fidelment, entretenint-se en sospesar a la mà les dugues monedes i fent-les dringar alegrement. A l'instant en que les campanes de la Catedral deixaren oïr el toc d'oració, tregué la vena dels seus ulls i es trobà en la riba del riu Genil, des d'on fa ver via cap a casa seva, i amb els profits d'aquelles dugues nits de treball en tingueren éll i la família per fer xirinola uns quinze dies, passats els quals tornà a ésser tan pobre com abans.

Anava tirant, treballant poc i preguntant moltíssim i guardant tots els dies de Sants i festes, any darrera l'altre, mentres la seva família anava creixent: tots flacs i esquinçats, el mateix que una quadrilla de gitanos.

Un capvespre mentres estava assegut a la porta de la seva barraca, se li apropà un vell, ric i molt avar, de qui es deia era possessor de moltes cases. L'home ric s'el mirà un moment amb uns ulls que llampegaven dessota d'un parell de peludes celles:

—M'han dit, amic meu, que sou molt pobre—li digué.

—No hi ha que negar-ho, senyor, ja podeu veure-ho vos mateix.

—Siguent així, crec que ja vos agradaria de trobar feina i que treballariau barato.

—Tan barato, mon amo, com qualsevol altre paleta en tot Granada.

—Això és el que necessito. Ting per a arranjar una casa vella, ruïnosa, que em costa més diners del que val, puix ningú la vol habitar. Així és que ting de procurar reparar-la de faisó que no em costi gaire.

El paleta, en efecte, fou acompanyat a una gran casa deserta, d'aspecte rònc. Passant a través de varies cambres i sales buides, entrà a un pati de l'interior de l'edifici, on sos ulls se clavaren en una vella font moresca que hi havia al mig. Va quedar palplan-

tat i meditatund, puix a la seva ment hi havia acudit un record molt llunyà, d'aquell indret.

—Voldriau fer la mercè de dir-me qui habitava aquesta casa antigament?

—Mal diable se l'hagi emportat!—exclamà el propietari—era un vell sacerdot miserable, que no procurava sinó per éll. Es deia que era immensament ric i com no tenia parents, tothom creia que deixaria tots els seus bens a l'Església. Va morir repentinament, i capellans i frares s'afanyaren a prendre possessió de les riqueses del finat; però sols varen trobar alguns ducats en una bossa de cuir. La pitjor sort ha caigut sobre meu, doncs des de la seva mort, el vell subjecte continua ocupant la meua casa sense pagar lloguer. I ves-li a fer complir la llei a un mort! La gent preté oïr tota la nit dringadissa d'or en la cambra on dormia el vell sacerdot, com si aquest estés comptant els seus diners, i gemecs i xerics que vénen del pati. Siguin certes o falses aquestes històries, han portat un mal nom a n'aquesta casa i ni un estadant vol quedar-s'hi.

—Prou! No parlem més!—va dir el paleta amb fermesa—deixeu-me habitar aquesta casa, de franc, mentre no es presenti un estadant millor i jo em cuidaré d'anar-la arranjant i de lliurar-la dels mals esperits que la pertorben. Jo soc un bon cristià i un home pobre i no m'ha d'espantar ni el mateix diable encara que se m'apareixés en forma d'un gran sac de diners!

L'oferta de l'honrat paleta va ésser acceptada de bon grat; es traslladà a la casa amb la seva família i va complir el tracte. De xic en xic la va anar posant a son primitiu estat. El dringament d'or ja no es va sentir més a la nit en la cambra del difunt sacerdot, però va començar a sentir-se de dia a la butxaca del paleta vivent. En una paraula, es va fer ric ràpidament en mig de l'extranyesa de tots els seus veïns, i va esdevenir un dels homes més poderosos de Granada; donà grans sumes a l'Església, sens dubte per a descarregar-se la consciència, i no va revelar a ningú el secret de l'amagatall, fins en son llit de mort que ho explicà a son fill i hereu.—H. S., trad.

Consultori amorós

Havent sigut requerida per la Direcció de EL DRAC, una senyora molt entenimentada i d'experiència qui amagarà el propi nom amb el pseudònim de *Fata Morgana*, per si volia encarregar-se d'un consultori amorós, posem en coneixement de nostres amables llegidors, que ha acceptat gustosament aquesta petita molèstia que suposarà en ella tan delicada tasca

Així que, tota damisel·la corferida per les fines sagetes de Cupido, podrà confiar-li les seves cuites amoroses; els seus turments, els seus dubtes, les seves vacil·lacions, eiz. demanant-li parer sobre qualque assumpte del que ella no n'encerti la manera de conduir-se per a que resulti favorable als seus desitjos, segura de obtenir una resposta sempre franca i sincera encaminada a resoldre en bé la cosa sol·licitada.

Tota consulta deurà anar firmada sisquerra amb unes inicials o bé un pseudònim, sense lo qual no podrien ésser contestades.

Les consultes deuran ser clares i concises, sens poguer excedir d'una cara del paper usual de lletres. Sense aquests requisits deixarien també de contestar-se.

La correspondència a la redacció.

De Palafrugell estant

*Al amic d'Artagnant
al país de Filipopó.*

Amic d'Artagnant: Aquest Palafrugell en el que varem passar junts alguns mesos, i en el que convinguerem en que si el Dr. Panglos hi hagués sojornat un quant temps només, hauria determinat fer-hi vida i mort, aquest Palafrugell incomparable i únic en su gènere, em va resultant cada dia més enutjós i intolerable.

Probablement et quedaràs amb un pam de boca overta, sens comprendre com hi ha qui pot queixar-se de viure en el rovell de l'ou del millor dels mons actuals, haguts i

per haver; més cal que t'aturis a reflexionar un moment i consideris el paper que pot representar un home qui com jo té tants defectes—cosa que tu em retreies sempre—vivint en un lloc a on tot i tothom és ja arribat a la suma perfecció. Creu que cada dia vaig comprenent menys com hi ha qui pot dalir-se per a l'assoliment del que per tantes causes resulta ser la cosa més estúpida del mon.

I parlo així perquè com ja deia suara, estic palplant les tristes conseqüències de tot això, doncs recordat que visc en un lloc on tot és perfecte, fins els gossos, puix que ja no engoleixen la bola.

Però lo fumut es que aquest perfeccionament porta la pitjor de les conseqüències. Efectivament com ja està tot bé, no hi ha res per fer, i no habent-hi res a fer, que farem? No queda més remei que jeure. I això es el que fem: jeure d'un cap de dia a l'altra. Clar que hi ha qui aital posició el cansa, i aquest, que fa? Senzillament, va a dormir a quiscuna biblioteca; i per fer-ho més còmodament, escull un llibre que parli de millorament, de perfecció d'enlairar-se en els cims inexplorats del coneixement, etz. etz...i el mitjà és eficaç, als tres minuts, badalla tres vegades seguides i seguidament comencen els armoniosos ronflets. Per cert que les nostres biblioteques a qualsevol hora del dia donen la sensació cabal d'una cort de tocinos quan aquest fan la migdiada.

Com vols, doncs, que segueixi els teus consells? Per altra part pensa que jo, a no ser aquest mirarme de cúa d'ull la gent, (naturalment perquè son superiors al meu rudimentari coneixement, i que jo malgrat tot, no puc sofrir) a no ser aquest minúscul detall, creu que me riuria de tots élls plegats; grat sia a Deu sé ocupar bé el temps, doncs la meva feina es llarga i entretinguda. Tu no pots imaginar quant ràpidament s'escolen les hores fent i desfent nusos en el serrell dels sillons del "Mercantil"! Una veritable delícia!

Com siga que de moment me és absolutament impossible deixar aquest *cau* de perfeccions, he pensat una manera de ferme la vi-

da en éll quelcom més soportable, sense reforciments interns que de continuar, em durien més aviat al cementiri. Enviem llibres, però nó llibres que parlin de coses que predisposins al son, com els de les nostres biblioteques, sinó llibres que per al contrari, *desvetllin* (i ara no vagis a interpretar aquesta paraula en un sentit contrari al que jo hi vull donar; res de *desvetllament* intel·lectual, o espiritual ni cosa que s'hi assembli, sino desvetllament del cos, de la carn, dels sentits materials, sabs) que jo podré oferir a les noies, les quals ja venen avesades a aitals lectures *d'amagatotis*, i així, potser que logri alguna simpatia entre elles, puix creuran (es de suposar) que jo també vull fer com ells, (vull dir, com tots). procurar assolir per camins dretururs i segurs aquella *perfecció* que aquí ja tot-hom ha conquerida.

T'abrassa ton amic.

CASTELLDEFELS

Palafrugell Setembre 1923.

Fonda Ibèrica del Padre

PROPIETARIS
LLOBET I ESTER

Habitacions amb W. Closet,
aigua corrent i bany

TELÈFON 4915 A

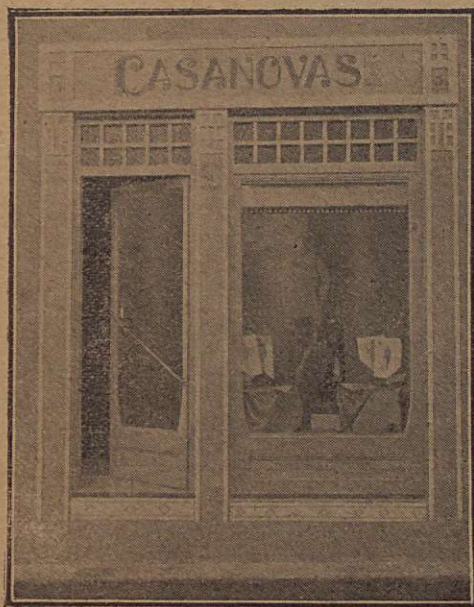
Comte del Assalt, 13
BARCELONA

Crònica local

Dissabte passat al matí va saber-se que havien sortit de Roses amb rumbo cap a Palamós el dic flotant *Kanguro* amb els submarins B 1, B 2, B 3, B 4 i A 3, de l'Armada Espanyola.

A les 12 molta de gent fou al Padró per a veurer arribar dits vaixells els quals, al

CASANOVAS - Sastre

Gran Taller de Sastreria

SISTEMA NORTAMERICÀ

Ultims models en trajos
i gabans Americans

Especialitat en trajos d'etiqueta
i uniformes

Gabardines impermeables

Heaba de rebre's en aquesta
casa un extens assortit de gènere
per a la temporada d'hivern

cap de poca estona, sortiren de sota Cap Gros, més en ésser davant la llosa, els submarins prengueren ruta cap a Sant Feliu atracant solament el *Kanguro*, lo qual deixà un xic desencantat al numerós públic que esperava ansiós i encuriós.

A la 1 i 1/2 una gran gernació acudí al moll per a veurer el dic flotant, però aquest quedà ancorat al mig de la badia, per lo qual, qui volgué veure'l tingué d'anar-hi amb bot.

Prop de les 4 de la tarda, amb gran satisfacció de tothom entraven en el nostre port els cinc submarins de retorn de St. Feliu. Llavors començà a omplenar-se el moll de curiosos que pogueren gaudir a son pler de la vista d'aquests interessantíssims aparells de guerra. L'animació va durar fins a les 11 de la nit.

L'endemà ja molt de jorn, la gent acudí de nou al moll desitjosa de presenciar

la sortida dels vaixells la qual va efectuar-se a les 9 amb rumbo cap a Barcelona.

VAQUERIA I
TRANSPORTS

Francisco ROLDÓS

SERVEIS DIARIS A ST. FELIU I FLASSÀ

Serveis a Girona, Olot, La Bisbal i poblacions intermitjes

TELÈFON 58 *ser* PALAMÓS

Diumenge passat al Centre R. Federal s'hi efectuà la votació per al nomenament de conserje la qual resultà a favor de D. Marià Llombart.

Nostra felicitació.

TEATRE CARMEN.— Per avui i demà és anunciat el següent programa de pel·lícules i variètes.

El Doctor Mabuse, 3.ª jornada; *El tram-*

poso reformado, 4 parts, per el reputat actor William Russell; una de còmica i les Actualitats Gaumont. Debutarà aquests dos dies la renomnada Troupe «Boti».

CERRALLERIA
MECANICA

Josep Ramió

SOLDADURA AUTÓGENA • REPARACIONS DE TOTA MENA

TELEFON 88 • PALAMOS

Segons rumors, dintre pocs dies vindrà a donar un concert en el «Saló Carmen» l'eminent violoncel·lista Blai Net.

Ho celebrariem.

AGÈNCIA DE
TRANSPORTS

JOAN OLIVER

SERVEIS DIARIS A ST. FELIU I CALDES DE MALAVELLA

Serveis diaris dintre la vila • Caruatges de lloguer

TELÈFON 42 • PALAMÓS

Demà diumenge a les 10 nit es celebrarà una bonica festa en el Casino «El Port».

El llorejat «Orfeo Aucellada» d'aquesta vila delectarà a la concurrència amb unes escollides peces del seu extens repertori i seguidament es celebrarà en el saló de festes un lluit ball que promet ésser ben animat.

Manuel Lloréns

MERCERIA

I
NOVITATS

PERFUMERIA • JUGUETS • PARAIGUES
ULTIMA MODA • BASTONS • LLANERIA
GENERES DE PUNT • BISSUTERIA, ETZ.

PREUS REDUITS

Major, 26 -- PALAMÓS

Rumia que rumiaràs

LOGOGRIF NUMERIC

1 2 3 4 5 6	Periòdic festiu.
5 3 1 2 5	Nom de dona.
6 5 4 5	Part del cos.
5 2 2	Vegetal.
6 5	Animal.
3	Consonant.

TARJA

DELFI CASTELLÓ NACA

Combinar degudament aquestes lletres de manera que es llegeixi el nom d'una sardana.

CONVERSA

—Hola, Narcís! Vols venir a Mopells demà?, amb tu serem quatre.

—Mira que tinc molta feina...

—Tot es farà home.

—I en tot cas, quí seriem?

—El que jo t'he dit i el que entre els dos hem anomenat.

XARADA

N'és ma *primera* animal,
musical *segona* ens dona
altre nota es la *tercera*
quart invers n'és mineral
i nom d'home mon *total*.

JEROGLIFIC

I
:: T
D
nota D
D

A. C. P.

Les solucions en el nombre vinent.

Aquest número ha passat per la censura militar

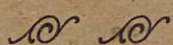
LLORÉNS CASTELLÓ. • PALAMÓS.

Moderna Escola
== *de Piano* ==

Professor: R. Casas

Plan d'estudis de l'Acadèmia
Granados

Nova tècnica del Pedal
segons el malaguanyat mestre

Clacisisme rigorós
amb les obres de text